

Руска нафта путује у Кину

Почетак 2011. године означио је и ново стратешко енергетско повезивање у Евроазији: Русије – највећег светског произвођача нафте, и Кине – највећег потрошача енергената на нашој планети. Наиме, у суботу 1. јануара, у промет је пуштен управо завршени нафтовод којим ће у Кину из Русије свакодневно стизати до 300.000 барела нафте дневно. И то у наредних 20 година! Пројекат вредан чак 25 милијарди долара инвестиција је за будућност две економије са изузетно динамичним развојем и са, практично, несагледивим, потенцијалима. Нафтовод дугачак 4.700 километара, у значајној мери финансиран кредитима источног партнера, креће из западног Сибира и досеже (за сада) до Даџинга, на североистоку Кине.

Ма колико техничке карактеристике цевовода – који ће заменити десетине хиљада железничких композиција којима је до сада руска нафта дотурана источном суседу – изгледале импресивно, падају у засенак много важније чињенице, да се стварањем једног оваквог транспортног гиганта из основе мења и стратешка слика на евроазијском континенту. А са том променом неминовно следе и промене у другим деловима света, пре свега у Европи. Јер Русија је већину свог природног блага, пре свега енергетског, до сада продавала на западу Старог континента. Први пут руски погледи у том смислу упрти су – ка истоку

Стратешке промене у Азији

Први који ће сигурно са пажњом пратити руско-кинеско „енергетско дружење“ јесу Европљани. Сва њихова вишегодишња настојања да обезбеде ваљану алтернативу нафти и гасу, који им за сада стижу из највеће државе на свету, остала су без резултата. Уласком Кине у „игру“ овај проблем добија додатно на значају. Јер, како поводом отварања нафтовода Западни Сибир – Даџинг рече један познавалац: „Сада је довољан покрет компјутерским мишом па да Русија из свог енергетског система искључи Европу. Замена на истоку сасвим је довољна.“

И не само то. У Москви сада могу да калкулишу на обе стране, да обезбеде најповољнију варијанту за себе, мало са истока, мало са запада... Јер, новим цевоводом биће транспортована чак трећина руске нафте за извоз. Ако се, поред наведеног, узме у обзир и податак да је нафта у Азији ових дана поскупела на 92 долара, што је највиша цена за две године, а да тражња није опала, не треба много мудрости да би се схватило којем ће се царству приволети руски трговци.

Са друге стране, јачање стратешког партнерства Русије и Кине, највеће и најмногљудније земље света, међу којима одавно нема спорних питања, дефинитивно мења распоред моћи у Азији. Понашање Индије, па чак и Пакистана, свакога на своји начин, такође иде у наведеном правцу. Сазнање да је вишегодишњи рат у Авганистану дефинитивно промашена авантура, као и незауостављиво претварање великих азијских држава у економске џинове, ставља нове задатке и пред Вашингтон. И то управо у периоду када моћ Сједињених Америчких Држава, према свим валидним показатељима, неумитно клизи надолу.

Промене на азијском континенту већ неколико година добијају на убрзању. Цела слика тамошњих односа се мења, а у тим променама утицај САД, полако али неумитно, постаје споредан. Моћ оружја замењена је економском моћи, другачијим начином размишљања, иновацијама, спремношћу да се ради напорније, за мање пара... Све је више врхунских научника чија сазнања не проистичу само из шаблонизираних уџбеника западне цивилизације него и из традиционалног начина размишљања и доношења судова.

Европа без алтернативе

Новоизграђени нафтовод увод је у, како смо навели, нови пројекат којим би се из Русије у Кину транспортовао и природни гас. На тај начин енергетска сарадња две државе била би у потпуности заокружена. Ипак, како тврде познаваоци, када је реч о трговини гасом, претераној еуфорији, једноставно, нема места. Јер цена коју Русија може да постигне у Кини далеко је од оне по којој се овај енергент данас испоручује Европљанима. Како преноси московски лист „Комерсант“, „Гаспром“ као монополски продавац руског гаса, на кинеском тржишту неће моћи да игра „европску игру“. Овде се ствари одвијају према другачијим параметрима. Укратко, ако цена гаса за европске потрошаче тренутно износи 300 долара за хиљаду кубних метара, у Кини она не би могла да оде преко 150 долара!

Нема сумње да би и ова сума сасвим задовољила менаџмент „Гаспрома“, јер у питању би биле количине које Стари континент ионако не би могао да апсорбује. А, на крају крајева, све оно што буде „изгубљено“ на кинеском тржишту, биће надокнађено на европском, које, на своју невољу, и даље остаје без алтернативног снабдевача.

(Политика)